

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 16 kwietnia 2024 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych

(druk nr 72)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa nowelizuje ustawę z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 700) w związku z objęciem – od dnia 20 maja 2024 r. – przez System Śledzenia Ruchu i Pochodzenia Wyrobów Tytoniowych (tzw. system Track&Trace), wszystkich wyrobów tytoniowych, w tym wyrobów niebędących wyrobami akcyzowymi.

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy (druk sejmowy nr 277), system Track&Trace został ustanowiony na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów oraz uchylającej dyrektywę 2001/37/WE, i od dnia 20 maja 2019 r. gromadzi dane dotyczące przemieszczania, zamawiania, fakturowania oraz płatności za papierosy i tytoń do samodzielnego skręcania papierosów. Obejmuje on dwa elementy, którymi są oznaczane wyroby tytoniowe wprowadzane na rynek unijny:

- niepowtarzalny identyfikator (art. 15 dyrektywy 2014/40/UE) oraz
- zabezpieczenie (art. 16 dyrektywy 2014/40/UE), które na terytorium kraju stanowią znaki akcyzy.

Przepisy w zakresie unijnego systemu Track&Trace zostały implementowane do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. poz. 1331).

Jak podkreślono w uzasadnieniu do projektu ustawy, w przypadku wyrobów akcyzowych zabezpieczeniem wymaganym przez system Track&Trace, stosowanym obecnie na opakowaniach jednostkowych papierosów i tytoniu do samodzielnego skręcania papierosów (a od dnia 20 maja 2024 r. również na wyrobach nowatorskich, cygarach oraz cygaretkach), są znaki akcyzy (art. 10b ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych). Wyjątek stanowią wyroby sprzedawane w wolnych obszarach celnych podróżnym udającym się do krajów trzecich (tzw. duty-free). W przypadku tych wyrobów są stosowane zabezpieczenia, o których mowa w art. 3 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/576 z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie norm technicznych dotyczących zabezpieczeń umieszczanych na wyrobach tytoniowych, których elementy określił Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie elementów zabezpieczenia umieszczanego na opakowaniu jednostkowym wyrobów tytoniowych sprzedawanych w wolnych obszarach celnych podróżnym udającym się do krajów trzecich (Dz. U. poz. 716).

W związku z tym, że system Track&Trace od dnia 20 maja 2024 r. zostanie rozszerzony o wyroby tytoniowe, które nie są wyrobami akcyzowymi (np. tytoń do żucia, tytoń do nosa), opiniowana nowelizacja wprowadza możliwość stosowania w odniesieniu do tych wyrobów takiego zabezpieczenia, jak w przypadku wyrobów tytoniowych sprzedawanych w wolnych obszarach celnych (tzw. duty-free).

Zmiana wprowadzana w art. 10b ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (art. 1 pkt 2 lit. a noweli) polega na nadaniu nowego brzmienia przepisowi ust. 2, tak aby z jego treści jednoznacznie wynikało, że zabezpieczeniem są znaki akcyzy, a w przypadku wyrobów tytoniowych sprzedawanych w wolnych obszarach celnych podróżnym udającym się do krajów trzecich oraz wyrobów niebędących wyrobami akcyzowymi – inne zabezpieczenie, o którym mowa w art. 3 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/576. Zmiana w ust. 3 jest legislacyjną konsekwencją zmiany dokonanej w ust. 2.

Zmodyfikowany przepis art. 10b ust. 6 ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, upoważnia ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia określającego rodzaje elementów potwierdzających autentyczność zabezpieczenia umieszczanego na opakowaniu

jednostkowym wyrobów tytoniowych. Zmiana polega na doprecyzowaniu obowiązującej delegacji i wskazaniu na obowiązek określenia, w drodze rozporządzenia, elementów potwierdzających autentyczność zabezpieczenia umieszczanego na opakowaniu jednostkowym wyrobów tytoniowych zarówno sprzedawanych w wolnych obszarach celnych podróżnym udającym się do krajów trzecich, jak i niebędących wyrobami akcyzowymi.

W myśl art. 9 ust. 2 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/576 wyroby tytoniowe niebędące wyrobami akcyzowymi, które zostaną wyprodukowane w Unii Europejskiej albo przywiezione do Unii przed dniem 20 maja 2024 r. i nie będą opatrzone zabezpieczeniem, będą mogły pozostawać w swobodnym obrocie do dnia 20 maja 2026 r.

Ustawa wejdzie w życie z dniem 20 maja 2024 r.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 9. posiedzeniu w dniu 12 kwietnia 2024 r. Projekt ustawy (druk sejmowy nr 277) został wniesiony do Sejmu w dniu 29 marca 2024 r. przez Radę Ministrów. Marszałek Sejmu w dniu 4 kwietnia 2024 r. skierował projekt ustawy do Komisji Finansów Publicznych. Komisja, po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 10 kwietnia 2024 r., wniosła o jego uchwalenie bez poprawek (druk sejmowy nr 290). Drugie czytanie odbyło się na 9. posiedzeniu Sejmu w dniu 11 kwietnia 2024 r. Wobec braku wniosków legislacyjnych niezwłocznie przystąpiono do trzeciego czytania. Sejm uchwalił ustawę na tym samym posiedzeniu w brzmieniu przedłożenia. Za uchwaleniem ustawy opowiedziało się 426 posłów, 14 posłów było przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania.

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Iwona Kozera-Rytel
Główny legislator